

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.11.25.
COM(2011) 790 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

Az Európai Unió belső biztonsági stratégiájának végrehajtásáról szóló első éves jelentés

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Az Európai Unió belső biztonsági stratégiájának végrehajtásáról szóló első éves jelentés

I. Bevezetés

Idén júliusban Norvégiában egy jobboldali szélsőséges rettenetes terrortámadást hajtott végre. Augusztusban az Egyesült Királyságban a hatóságok rekordmértékű zsákmányt, 1,2 tonna kokaint foglaltak le. Unió-szerte egyre nagyobb pusztítást végeznek a számítástechnikai támadások a nyilvános és magán számítógépes rendszerekben. Ezek az események erőteljesen felhívják a figyelmet arra, mennyire fontos fellépni a belső biztonságot fenyegető veszélyek ellen.

A 2010 novemberében elfogadott, „Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása”¹ című közlemény körvonalazta azokat a prioritásokat, amelyekre az Európai Uniónak a következő négy évben összpontosítania kell, ezek pedig a következők: (1) a nemzetközi bűnözői hálózatok felgöngyölítése, (2) a terrorizmus, a radikalizálódás és a toborzás megelőzése, (3) a virtuális tér biztonságának növelése a polgárok és a vállalkozások számára, (4) a biztonság megerősítése a határigazgatás útján és (5) Európa válságokkal és katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének javítása.

A biztonsággal szembeni fenyegetések felbukkanásával és fokozatos alakulásával egyidejűleg az EU-nak készen kell állnia arra, hogy reagáljon ezekre. Szükség van az olyan uniós szervezetek általi rendszeres fenyegetés- és kockázatértékelésekre, mint amilyenek az Europol, az Eurojust, a Frontex és az Európai Unió Közös Helyzetelemző Központja (SitCen).

Az Europol legutóbbi jelentése² három erősödő, különös aggodalomra okot adó fenyegetést jelöl meg; ezek a következők:

Először is az **internetes technológia** gyorsan változó jellegéhez kapcsolódó problémák. Az internet ma már szerves és nélkülözhetetlen része az uniós polgárok mindennapi életének, de egyben a bűncselekmények széles körét tekintve válik fontos előmozdító erővé, és a terrorista propaganda hordozójává is. Az internetes technológiától való egyre erősebb függőség miatt a társadalmunk kiszolgáltatottabb a magas szintű hackertámadásoknak, amelyek irányulhatnak az igazgatás, az ipari ellenőrzőrendszerek vagy a bankok ellen.

Másodszor, a **most zajló gazdasági válság** lehetséges hatásai. Az egyre több pénzügyi megszorítás nem csak azokat a forrásokat csökkentheti, amelyek a belső biztonsági fenyegetések leküzdéséhez a hatóságok rendelkezésére állnak. Erre nincs nyilvánvaló és azonnali megoldás, azonban tudatában kell lennünk a megszorításoknak, és azok következményeinek.

Harmadszor, a **biztonság külső dimenziójának** az Európai Unióra gyakorolt hatása. Az Unió belső biztonsága szorosan kapcsolódik a környezetében tapasztalható biztonsági helyzethez,

¹ A Bizottság közleménye: Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé – COM(2010) 673/3 (a továbbiakban: a belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény).

² Lásd Europol: A szervezett bűnözés általi fenyegetettség értékelése (OCTA) 2011.

ahogyan ezt az arab világban bekövetkezett közelmúltbeli események is mutatják. Ezek a biztató, a térségbe demokráciát és jólétet hozó események jelentős népességvándorlást is okoztak, ami megnövelte a szomszédos országok határigazgatási kapacitásaira nehezedő terhet, többek között az EU külső határán is. A népesség további lakhelyváltogatása és a kormányzati hiányosságok ugyanígy megteremthetik a fokozott bűnözői és terrorista tevékenység feltételeit a Száhel-övezetben is. Az EU-tól délkeletre a nyugat-balkáni országok továbbra is aggodalomra adnak okot a nemzetközi szervezett bűnözés folyamatos tevékenysége, így a tiltott kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem és a hamisított áruk kereskedelme miatt.

Soha nem volt még ekkora szükség uniós együttműködésre, hogy szembeszálljunk ezekkel a kihívásokkal. A következő években végre kell hajtani az azonosított fellépéseket. De ez nem lesz elegendő. Ezeket a stratégiai célkitűzéseket konkrét tervekkel és fellépésekkel kell alakítani. E tekintetben a Bizottság üdvözli az EU „Harmónia” szakpolitikai ciklusának módszertanát, amely a Tanács által elfogadott nyolc prioritás teljesítése útján műveleti cselekvési tervekkel fordítja át a politikai prioritásokat és a fenyegetésértékeléseket, különösen a súlyos nemzetközi és szervezett bűnözés, valamint a számítástechnikai bűnözés és a határigazgatás területén.³

A belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény végrehajtásának előmozdítása keretében a Bizottság továbbra is biztosítani fogja, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsák a jogállamiságot és az Európai Unió Alapjogi Chartáját, ideértve az egyének magánélettel kapcsolatos jogait.

A következő jelentés a belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény 2011. évi végrehajtását értékeli. Felvázolja az Unió belső biztonságának állapotát a közleményben azonosított mind az öt célkitűzés⁴ területén, és kitekintést ad a 2012. évi fellépésekre vonatkozóan. A 2011-ben megvalósított kulcsfontosságú intézkedések részletes értékelését a melléklet tartalmazza.

II. Az Európai Unió belső biztonságának állapota

1. Szervezett bűnözés/nemzetközi bűnözői hálózatok

Egy új bűnözési környezet van kialakulóban, amelyet egyre inkább az olyan igen mobil és rugalmas csoportok jellemeznek, amelyek több joghatóság területén és több bűnözési ágazatban működnek, és amelyek tevékenységét különösen segíti az internet széles körű és tiltott használata. A forrásokkal legjobban ellátott csoportok különféle bűncselekményekhez kapcsolódó üzleti érdekekből álló változatos portfóliókat alakítottak ki, így növelve rugalmasságukat a gazdasági megszorítások idején, és erősítve azt a képességüket, hogy új tiltott piacokat találjanak és aknázzanak ki. Az alacsony kockázattal járóknak ítélt cselekmények, mint a szén-dioxid-kredittel kapcsolatos csalás, a bankkártyacsalás és a különböző áruk hamisítása egyre inkább vonzzák a már működő bűnözői csoportokat.

³ Lásd a Tanács következtetéseit a szervezett bűnözés elleni küzdelem 2011 és 2013 közötti uniós prioritásainak meghatározásáról; doc. 11050/11, JAI 396 COSI 46 ENFOPOL 184 CRIMORG 81 ENFOCUSTOM 52 PESC 718 RELEX 603. Lásd a mellékletet is.

⁴ Ezt az Europol készítette az Eurojust, a Frontex és a Bizottság/Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatósága közreműködésével, többek között a stratégiai dokumentumok – Europol: A szervezett bűnözés általi fenyegetettség 2011. évi értékelése (OCTA), A terrorizmus EU-beli helyzetéről és annak változásáról szóló 2011. évi jelentés (TE-SAT), a Frontex 2011. évi éves kockázatelemzése (ARA) és a nyugat-balkáni 2011. évi éves kockázatelemzés (WB ARA) –, valamint az Eurojustnak a 2010. évi éves jelentésében szereplő esettanulmányai alapján.

Bár a terroristák és a szervezett bűnözői csoportok céljai eltérnek, úgy tűnik, egyre erősödnek a tevékenységeik közötti kapcsolatok. A bűnözést széles körben használják terrorista cselekmények finanszírozására.⁵ A terrorista csoportok közvetlenül részt vehetnek a szervezett bűnözésben, illetve egyéni bűnözőkhöz vagy bűnözői csoportokhoz kapcsolódhatnak az olyan területeken, mint a fegyver- és kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem vagy a pénzügyi csalás, a pénzmosás és a zsarolás.

A hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködés lényeges eleme az Európai Unió belső biztonságát fenyegető kihívások leküzdésének. Az információcsere rendelkezésre álló eszközeit, különösen a svéd kezdeményezést⁶ és a prümi határozatokat⁷ azonban még mindig nem hajtják végre teljes mértékben a tagállamok. Még mindig szükség van a nagyobb koherenciára és a határokon átnyúló bűnüldözési információcsere megszilárdítására.

Az európai polgárok számára garantálni kell, hogy a bűnözői hálózatok hatékony felgöngyölítése a hatékony és igazságos büntetőeljárások koordinációjával egészül ki. Több igazságügyi és bűnüldözési együttműködésre vonatkozó eszközt azonban még nem erősített meg és nem hajtott végre valamennyi tagállam.⁸ Továbbá a tagállamoknak a határokon átnyúló kutatással és lefoglalással kapcsolatos eltérő követelményei akadályozhatják a különböző joghatósági területeken zajló sürgős cselekmények összehangolását. Egy európai nyomozási határozat megerősítené a kölcsönös elismerés elvét és kezelné a határokon átnyúló ügyekben jelenleg felmerülő, információk és bizonyítékok megszerzésével kapcsolatos nehézségeket.

Az Európai Unióban befagyasztott és elkobzott vagyoni eszközök összértéke továbbra is alacsony a bűnözői szervezetek becsült vagyonához képest. Többet kell tenni a bűncselekményekből származó vagyoni eszközök hatékonyabb nyomon követése és lefoglalása érdekében. A szervezett bűnözés jogszerű tevékenységekbe igyekszik visszaforgatni a pénzt, ami azt jelenti, hogy szigorúbb szabályokra van szükség a pénzmosás elleni küzdelem területén, és a műveleteknek azokra a módszerekre kell összpontosítaniuk, amelyekkel a bűnözők beszivárognak a törvényes gazdaságba.

Hogy bővítse az EU eszköztárát a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, a Bizottság 2011-ben elfogadott többek között egy korrupcióellenes csomagot, és uniós jogszabályt javasolt az utas-nyilvántartási adatállományok összegyűjtéséről az EU területére érkező vagy onnan induló repülőjáratok tekintetében.

⁵ Lásd Europol: A terrorizmus EU-beli helyzetéről és annak változásáról szóló jelentés (TE-SAT) 2011.

⁶ 2006. december 18-i 2006/960/IB tanácsi kerethatározat

⁷ 2008/615/IB és 2008/616/IB tanácsi határozatok (prümi határozatok).

⁸ Például az 1972. évi, a büntetőeljárások átadásáról szóló európai egyezményt és a 2000. évi, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezményt.

A jövő útja 2012-ben

A Bizottság a jövőben:

- elfogadja a bűncselekményekből származó vagyoni eszközök elkobzásáról és visszaszerzéséről szóló csomagot;
- javaslatot nyújt be az Europol és a CEPOL reformjáról, az európai képzési programmal együtt;
- javaslatot nyújt be az Eurojust reformjáról;
- törekszik két új PNR-megállapodás megkötésére az Egyesült Államokkal és Kanadával;
- munkálkodik az utas-nyilvántartási adatállományok összegyűjtéséről szóló irányelvre vonatkozó javaslatának elfogadásán;
- közleményt ad ki az európai információcsere-modellről;
- pénzügyi nyomozási stratégiát dolgoz ki;
- javaslatot nyújt be egy pénzmosás elleni/a terrorizmus finanszírozásával szembeni küzdelemről szóló felülvizsgált irányelvre; és
- ötéves stratégiát ad ki az emberkereskedelemről.

A tagállamokat ösztönzik a következőkre:

- az uniós szakpolitikai ciklusban előirányzott fellépések megvalósítása;
- az erőfeszítéseik fokozása az igazgatási megközelítés kidolgozása érdekében, nemcsak a bűnüldöző szervekre, hanem a közszféra minden szervére kiterjedően, hogy védjék a gazdaságot a bűnözéstől és a korrupciótól;
- előrehaladás a hatékony vagyonvisszaszerzési hivatalok létesítése, valamint az információk és a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése terén;
- az igazságügyi és bűnüldözési együttműködésre és információcserére vonatkozó meglévő eszközök, így a svéd kezdeményezés, az adatmegőrzési irányelv és a prümi határozatok, valamint az eljárások átadásáról és a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezmény megerősítése és végrehajtása; és
- az emberkereskedelemről szóló irányelv késedelem nélküli átültetése.

2. Terrorizmus és radikalizáció

Egy évtizeddel a szeptember 11-i események után a terrorizmussal gyanúsított személyekre vonatkozó statisztikák azt jelzik, hogy az EU-ra nézve továbbra is az iszlamista terrorizmus jelenti a legfőbb veszélyt. A júliusban Norvégiában történt tragikus események mindazonáltal arra emlékeztetnek bennünket, hogy a terrorizmus általi fenyegetés nem köthető egyetlen politikai vagy vallási ideológiához vagy motivációhoz. A 2005-ös londoni terrortámadások nyomán létrehozott gyorsreagáló hálózatot első alkalommal a norvégiai támadást követően aktiválták, és hasznosnak bizonyult.

A belföldi gyökerű terrorizmus és az uniós polgárok radikalizálódása egyre inkább aggodalomra ad okot. Az Európai Uniónak a fejlemények előtt kell járnia mind a radikalizálódás folyamatát, mind az alkalmazott technológiát tekintve. A 2011 szeptemberében indított, a radikalizálódással kapcsolatos uniós tudatosságnövelő hálózat célja az, hogy elősegítse az ismeretek megosztását, fokozza a tudatosságot és új, kreatív megoldásokat találjon az erőszakos szélsőségesség elleni küzdelem terén. A Bizottság biztosítani fogja, hogy az EKSZ-szel és a terrorizmus elleni küzdelem koordinátorával együtt koherens megközelítést alkalmazzanak az EU-n belüli és azon kívüli erőszakos szélsőségesség elleni fellépés terén.

Az egyének radikalizálódásának kockázatát nem lehet teljes mértékben kiküszöbölni. Ezért a terrorizmus elleni küzdelem terén döntő fontosságúak lesznek azok a kezdeményezések, amelyek megelőzik, hogy a terroristák finanszírozáshoz és anyagokhoz jussanak, és amelyek javítják a közlekedés biztonságát. 2010-ben a Bizottság uniós cselekvési tervet javasolt a légi árufuvarozás biztonságának megerősítése érdekében, új szabályokkal és a veszélyes szállítmányok azonosítását szolgáló kritériumok meghatározásával, és mostanra eljutott egy uniós légiközlekedés-védelmi kockázatértékelés kidolgozásának utolsó fázisába. Ezen túlmenően az Europollal és Eurojusttal folytatott hatékonyabb információcsere megkönnyítené mind a terrorista cselekmények megelőzését, mind az azok ügyében később folytatott büntetőeljárást.

A jövő útja 2012-ben

A Bizottság a jövőben:

- a radikalizálódással kapcsolatos uniós tudatosságnövelő hálózat támogatásával magas szintű konferenciát rendez az erőszakos szélsőséges elleni fellépésről;
- előkészít egy javaslatcsomagot, amely az internet terroristák általi használatával foglalkozik, feltárva a radikalizálódás elleni online fellépés eszközeit;
- jogi eszközt javasol a vagyoni eszközöknek a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek elleni küzdelem céljából történő befagyasztásáról;
- felülvizsgálja az európai kritikus infrastruktúrák kijelöléséről és védelméről szóló irányelvet;
- bemutatja az Unió CBRN cselekvési tervének végrehajtásáról szóló féldős jelentést, valamint az Unió robbanóanyagokra vonatkozó cselekvési tervének felülvizsgálatát; és
- a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel folytatott megbeszélések alapján lehetőségeket javasol a terrorizmus finanszírozásának felderítésére szolgáló európai uniós rendszer létrehozására, és
- javaslatot tesz a szállítási biztonság további megerősítésére, különös figyelmet fordítva a szárazföldi szállítás kérdéseire.

A tagállamokat ösztönzik a következőkre:

- a légiáru-védelemmel kapcsolatos cselekvési terv végrehajtása; és
- az erőszakos szélsőségesekkel szembeni fellépéshez kapcsolódó erőfeszítések fokozása.

3. Számítástechnikai bűnözés és kiberbiztonság

Az Európai Unió a számítástechnikai bűnözés egyik fő célpontja, főként fejlett internetes infrastruktúrája, a széles körű használat, valamint az egyre inkább az interneten alapuló gazdasági és fizetési rendszerei miatt. A technikai fejlődés üteme és kifinomultsága következtében a számítástechnikai bűnözés folyamatosan fejlődik. Az új technológiai tendenciák, mint például a számítási felhő alkalmazásának terjedése vagy a mobil eszközök használatának elterjedése további fenyegetéseket idéznek elő a felhasználók számára, és fokozzák a bűnözés előtt álló kihívásokat.⁹ Az internetes technológia Európai Unióban való széles körű használata soha nem látott növekedést indított a gyermekekkel való szexuális visszaélésekről készült anyagok piaca és a szellemi tulajdon lopásának piaca terén.

Az internet nem ismer határokat, a számítástechnikai bűnözés üldözésére vonatkozó joghatóság azonban továbbra is véget ér a nemzeti határoknál. A tagállamoknak uniós szinten egyesíteniük kell az erőfeszítéseiket, hogy közös választ adhassanak. Ez egyben az uniós

⁹ Lásd Europol: Az internethez kapcsolódó szervezett bűnözés általi fenyegetettség értékelése (iOCTA) 2011.

ügynökségek, például az Europol meglévő képességeinek kiterjedtebb használatával is járna. A nemzetközi partnerekkel való együttműködés révén az EU még inkább képessé válik a számítástechnikai bűnözés leküzdésére.

2011-ben történtek előrelépések annak érdekében, hogy készen álljon a terep a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó európai központ számára, valamint arra, hogy támogassák a tagállamokat nemzeti/kormányzati számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportok létrehozásában. A kiberbiztonsággal és számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó EU/USA munkacsoport sikeres volt, olyan eredményeket ért el, mint például a gyermekpornográfia elleni küzdelem terén folytatott együttműködés és a számítástechnikai támadások megelőzésére vonatkozó közös gyakorlatok.

A jövő útja 2012-ben

A Bizottság a jövőben:

- **átfogó európai stratégiát dolgoz ki az internetes biztonságról;**
- **mindent előkészít a 2013-ban felállítandó, a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó európai központ létrehozása érdekében; és**
- **épít a kiberbiztonsággal és számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó EU/USA munkacsoport által elvégzett munkára, és együttműködést kezdeményez más nemzetközi partnerekkel.**

A tagállamokat ösztönzik a következőkre:

- **az uniós szakpolitikai ciklusban szereplő fellépések megvalósítása;**
- **az erőfeszítések folytatása a számítástechnikai bűnözéssel kapcsolatos nemzeti tudatosság kialakítása és a képzési képességek fejlesztése érdekében, valamint kiválósági központok létrehozása;**
- **az Európa Tanács számítástechnikai bűnözésről szóló egyezményének megerősítése;¹⁰**
- **nemzeti/kormányzati számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportok (CERT-ek) létrehozása, valamint jól működő hálózat;**
- **és a számítástechnikai bűncselekményekre vonatkozó jelentéstételi rendszerek fejlesztése.**

¹⁰ Ausztria, Belgium, a Cseh Köztársaság, Görögország, Írország, Lengyelország, Luxemburg, Málta és Svédország még nem erősítette meg az egyezményt.

4. Határigazgatás

2011 során a tagállamoknak és a Frontexnek fokozniuk kellett az erőfeszítéseiket, hogy megküzdjenek az Unió külső határaitra nehezedő növekvő nyomással. A „Hera-művelet” 2006. évi elindítása óta a Frontex sikeresen lezárta a Nyugat-Afrikából a Kanári-szigetekre vezető illegális migrációs útvonalat. Az EU keleti határán a csempészet továbbra is jelentős mértékű. Ennek megoldására azonban idén a Bizottság számos fellépést terjesztett elő¹¹. A földközi-tengeri tengeri határ és a Törökországgal közös szárazföldi határ jelenleg kulcsfontosságú pont az EU-ba való illegális belépés terén, és valószínűleg a továbbiakban is az marad.

Az Észak-Afrikában történt közelmúltbeli eseményeket követően több mint 50 000 migráns lépett be az EU-ba a földközi-tengeri határon át, ezt gyakran bűnözői hálózatok segítették elő. A Frontex „Hermes közös műveletének” 2011. februári elindítása nagyban hozzájárult az ezen az útvonalon való járőrözéshez. Hasonlóképpen, a Frontex gyorsreagálású határvédelmi csapata (RABIT), amely első alkalommal nyújtott határigazgatási támogatást a Görögország és Törökország közötti szárazföldi határon, hozzájárult ahhoz, hogy bevetése során 75 %-kal csökkenjen az illegális határátlépések száma.

2011 januárjában a Bizottság bemutatta az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) keretét. Hat tagállammal együttműködve a FRONTEX kísérleti projektet indított a szárazföldi és tengeri külső határokon, amely információkat szolgáltatott a Bizottság EUROSUR-ra vonatkozó jogalkotási javaslatához, amelyet 2011 decemberében terjesztenek elő abból a célból, hogy az EUROSUR 2013-ban megkezdje működését.

A külső határok igazgatásának javítania kell a biztonságot, és ezzel együtt meg kell könnyítenie az utazást. E célokat szem előtt tartva a Bizottság 2011-ben javaslatokat terjesztett elő egy továbbfejlesztett schengeni értékelési és nyomkövetési rendszerre vonatkozóan, valamint az Európai Tanács felkérésének megfelelően benyújtott egy elemzést a határregisztrációs rendszer és a regisztráltutas-program lehetséges létrehozásáról.

A jövő útja 2012-ben

A Bizottság a jövőben:

- javaslatokat terjeszt elő az okos határokról szóló közleményre vonatkozó megbeszélések eredménye alapján (határregisztrációs rendszer és regisztráltutas-program); és
- javaslatokat tesz arra, hogyan lehetne javítani a különböző nemzeti hatóságok (rendőrség, határőrség és vámhatóságok) által végrehajtott határellenőrzések koordinációját.

A tagállamokat ösztönzik a következőkre:

- az uniós szakpolitikai cikluson belül előirányzott fellépések megvalósítása;
- az EUROSUR létrehozása kapcsán kifejtett erőfeszítéseik folytatása; és
- aktív részvétel az észak-afrikai és közel-keleti új kormányokkal folytatott, a migrációra, mobilitásra és biztonságra vonatkozó párbeszédekben.

¹¹ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/Working-paper.pdf

5. Válság- és katasztrófakezelés

Az elmúlt években az európai polgárok különféle – akár természeti, akár ember által előidézett – katasztrófákat éltek át. Továbbra is fennáll a terrorista vagy számítástechnikai támadáshoz hasonló rosszindulatú cselekmények, valamint kórokozók ellenséges indíttatású vagy véletlen kibocsátásának kockázata. Az aquilai (Olaszország) földrengés, az izlandi vulkánkitörés miatti hamufelhő-válság és a júliusi norvégiai terrortámadás megerősítik azt, hogy szükség van az Európai Unió válság- és katasztrófakezelési kapacitásának megerősítésére. Ezenkívül a fukusimai incidens nemcsak egy eseményláncolat – földrengéstől a szökőáron át a nukleáris válságig – potenciáljára mutatott rá, hanem az ilyen események globális hatására is, pl. ami a nemzetközi közlekedést, vámügyet és élelmiszer-biztonságot illeti, amely hatás összetett kockázatkezelési megoldásokat kíván.

E kihívások összetettsége és kiterjedtsége átfogó megközelítést tesz szükségessé a kockázatok értékelése, az előrejelzések készítése, valamint a megelőzés, a felkészültség és a kárenyhítés terén. Ehhez az Európai Unió és a tagállamok rendelkezésére álló különböző szakpolitikák, eszközök és szolgáltatások összekapcsolására van szükség.

Az Europol, a Frontex, az Európai Unió Közös Helyzetelemző Központja (SitCen) és az Európai Bizottság Megfigyelési és Tájékoztatási Központja útján az Európai Unió képes igénybe venni egy bizonyos kapacitást és szakértelmet az információszerzés, az elemzés, a fenyegetések értékelése, valamint a veszélyhelyzeti reagálás terén a belső biztonság különböző területein. Az elkövetkező évek egyik fő kihívása azonban az lesz, hogy fokozatosan el kell mozdulni egy koherens kockázatkezelési szakpolitika felé, amely összekapcsolja a fenyegetés- és kockázatelemzést a szakpolitika kialakításával és megvalósításával. Ezirányban 2011 során megtörténtek a kezdeti lépések.

A jövő útja 2012-ben

A Bizottság a jövőben:

- **hozzájárul egy uniós fenyegetés- és kockázatértékelési szakpolitika további fejlesztéséhez, és elkészíti azoknak a fő természeti és ember által előidézett kockázatoknak az áttekintését, amelyekkel az EU a jövőben szembesülhet;**
- **továbbfejleszti stratégiai értékelési kapacitását, elsősorban azáltal, hogy egyesíti a különböző szereplők (Europol, Frontex és SitCen) belső biztonság terén meglévő szakértelmét; és**
- **közös javaslatot terjeszt elő a külügyi és biztonságpolitikai főképviselővel a szolidaritási klauzula végrehajtásáról.**

A tagállamokat ösztönzik a következőkre:

- **rendszeres fenyegetés- és kockázatértékelések kidolgozása; és**
- **az európai katasztrófaelhárítási képesség javítására irányuló erőfeszítések támogatása.**

III. Következtetés

Ez az Európai Unió belső biztonságáról szóló jelentés kiemel néhányat azok közül a kérdések közül, amelyeket az Európai Parlamentnek, a tagállamoknak, a Bizottságnak és általában a társadalomnak tovább kell vizsgálnia.

A belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló, 2010. novemberi közleményben kiemelt fenyegetések 2011-ben sem kevésbé jelentősek, és az EU belső biztonsági fellépéseinek továbbra is azokra kell összpontosítaniuk.

A **szervezett bűnözés elleni küzdelem** terén jelentős előrehaladás történt, különösen az EU területére érkező vagy onnan induló repülőjáratok utas-nyilvántartási adatállományának gyűjtéséről szóló uniós jogszabályra tett javaslat, valamint a korrupcióellenes csomag útján. További előrelépésre van szükség az igazságügyi és bűnüldözési együttműködés, valamint a súlyos bűncselekményekkel szembeni küzdelemre vonatkozó igazgatási megközelítés kidolgozása terén.

Ami a **terrorizmust és a radikalizálódást** illeti, különösen a radikalizálódással kapcsolatos európai tudatosságnövelő hálózat létrehozása tekinthető eredménynek. A terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó európai uniós rendszerről szóló közlemény elfogadása szintén fontos előrelépés. Fokozott erőfeszítésekre van azonban szükség a terroristák vagyoni eszközeinek befagyasztására és a szárazföldi közlekedés biztonságának növelésére vonatkozó igazgatási intézkedések kerete kapcsán.

A **számítástechnikai bűnözés** elleni küzdelmet szolgáló fellépések jól haladnak. Előrelépés történt a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó európai központ és a számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportok létrehozása terén. Számos tagállamnak sürgős lépéseket kell tennie a budapesti egyezmény megerősítése érdekében.

A **határigazgatás** terén rendben halad az EUROSUR létrehozása, de szükség van további párbeszédre az intelligens határookra vonatkozó javaslatokról, és további munka szükséges az ügynökségek közötti nemzeti szintű együttműködés fejlesztése érdekében.

A **válság- és katasztrófakezeléssel** kapcsolatos fellépéseket illetően is előrehaladás történt. Munka zajlott 2011-ben például a kockázatértékelés terén. A válságkezelés területén azonban további erőfeszítésekre van szükség, ha el akarjuk érni a célunkat. Elengedhetetlen a tagállamok, a Bizottság és az EKSZ közötti teljes elkötelezettség és együttműködés.

Magas szintű munka folyt a belső és a külső biztonság közötti szakadék áthidalása érdekében. Számos kezdeményezést dolgoztak ki az együttműködés és a koordináció erősítésére: ezek közé tartozik a terrorizmusra, a nemzetközi bűnözésre és a Nyugat-Balkánon, Afrika szarván és a Száhel-övezetben tapasztalható illegális migrációra vonatkozó gyakorlati együttműködés. Ezenkívül az EKSZ és a Bizottság kidolgozott egy közös dokumentumot a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) és a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés (IB) szereplői közötti kapcsolatok erősítéséről; beleértve a KBVP rendőri missziók és az Europol közötti együttműködés lehetőségeit.

Végezetül minden stratégia sikere attól függ, hogy képes-e konkrét eredményeket elérni. A belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény számára ígéretes kezdet volt 2011. De maradt még három év, és sok munkát kell még elvégezni az európai polgárok biztonságának garantálása érdekében. A következő éves jelentésig előre kell lépni minden

prioritás terén, de különösen a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel és a növekvő számítástechnikai fenyegetéssel szembeni fellépéssel kapcsolatban.

Melléklet

A belső biztonsági stratégia öt célkitűzésének megvalósítása 2011-ben

Ez a melléklet naprakész tájékoztatást nyújt a belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény öt prioritásának végrehajtásáról, információkkal a 2011. évi legfontosabb eredményekről, valamint egy táblázattal, amely az egyes célkitűzések keretében tervezett intézkedések aktuális helyzetét illusztrálja.

A belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény 2010. évi elfogadása óta a Tanács elfogadta az EU szervezett bűnözésre vonatkozó, 2011–2013-as „Harmónia” szakpolitikai ciklusát is. Ez nyolc prioritásból áll, amelyek a súlyos és szervezett bűnözés és a számítástechnikai bűnözés kezelésére, valamint a határigazgatás megerősítésére összpontosítanak.¹² Ez a módszer fontos lépés abban, hogy a belső biztonsági stratégia politikai prioritásait és stratégiáját olyan műveletekké fordítsuk át, amelyek kollektív, konkrét eredményeket hoznak a belső biztonság terén.

1. célkitűzés – A nemzetközi bűnözői hálózatok felgöngyölítése

Uniós utas-nyilvántartási adatállományok (PNR)

A Bizottság 2011 februárjában javaslatot tett az EU területére érkező vagy az EU területéről induló repülőjáratok utas-nyilvántartási adatállományának gyűjtéséről szóló uniós jogszabályra. Ennek célja az, hogy az illetékes tagállami hatóságok képesek legyenek az adatok elemzésére a terrorista cselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, észlelése és üldözése érdekében. E javaslatot jelenleg vitatja meg az Európai Parlament és a Tanács. A javaslat része egy szélesebb PNR-szakpolitikának, amely magában foglalja PNR-megállapodások kötését harmadik országokkal. Ezek a megállapodások lehetővé teszik, hogy az Unióból származó PNR-adatokat ugyanilyen célra felhasználják e harmadik országok

¹² Az EU Harmónia szakpolitikai ciklusa a következő nyolc prioritást fedi le:

1. a Nyugat-Afrikában aktív vagy ottani székhelyű szervezett bűnözői csoportok azon képességének gyengítése, hogy kokaint és heroint szállítsanak az EU-ba vagy az EU-n belül;
2. a Nyugat-Balkán azon szerepének mérséklése, hogy kulcsfontosságú tranzit- és tárolási zóna legyen az EU-ba szánt tiltott áruk számára, valamint szervezett bűnözői csoportok – köztük albán nyelvű szervezett bűnözői csoportok – logisztikai központjául szolgáljon;
3. a szervezett bűnözői csoportok azon képességének gyengítése, hogy különösen Dél-, Délkelet- és Kelet-Európán keresztül, valamint főként a görög-török határon és a Földközi-tenger Észak-Afrikához közeli válságterületein elősegítsék az EU-ba való illegális bevándorlást;
4. a szintetikus kábítószer, köztük az új pszichoaktív anyagok EU-ban való előállításának és terjesztésének visszaszorítása;
5. a tiltott áruk, köztük a kokain, a heroin, a kannabisz, a hamisított áruk és a cigaretta EU-ba való, különösen konténerben történő szállításának megszakítása;
6. az emberkereskedelem és az embercsempészet valamennyi formája elleni küzdelem az elsősorban az EU déli, délnyugati és délkeleti bűnügyi csomópontjaiban ilyen büntetendő tevékenységeket folytató szervezett bűnözői csoportok megcélzása útján;
7. a mobil (vándorló) szervezett bűnözői csoportok bűncselekmények elkövetésére való általános képességének csökkentése;
8. a számítástechnikai bűnözés és az internet szervezett bűnözői csoportok általi, bűncselekményekhez való felhasználása elleni küzdelem fokozása.

bűnüldöző hatóságai. A Kanadával és az Egyesült Államokkal kötött megállapodások jelenleg újratárgyalás alatt állnak, míg az Ausztráliával kötött új megállapodást 2011 szeptemberében írták alá.

A bűnmegelőzési és bűnözés elleni program (ISEC) 2012-es éves munkaprogramjában¹³ a Bizottság 25 millió eurós finanszírozási lehetőséget biztosított arra, hogy a tagállamokban létrehozzák a PNR-egységeket.

Közös nyomozócsoportok

A közös nyomozócsoportok felállításának – különösen rövid határidővel való felállításának – támogatása céljából, valamint a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre gyakorolt pozitív gyakorlati hatás érdekében a Bizottság második körben is támogatást nyújtott – 2,1 millió EUR értékben – az Eurojust közös nyomozócsoportokkal foglalkozó, „a közös nyomozócsoportok szélesebb körű használatának támogatása” elnevezésű projektjéhez. A projekt azzal támogatja új közös nyomozócsoportok létrehozását és a már létező nyomozócsoportokat, hogy javítsa a pénzügyi támogatáshoz való hozzáférésüket az elkövetkező években. Az első évben az Eurojust jelenlegi projektje 33 közös nyomozócsoportot támogatott, amelyek olyan bűncselekmények ügyében nyomoztak, mint a kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem, az illegális bevándorlás, a járművekkel kapcsolatos bűncselekmények, a számítástechnikai bűncselekmények és a pénzügyi bűncselekmények. Az Europol a gyors és biztonságos kommunikációs és információcsere-hálózata, logisztikai és igazságügyi szakértői támogatása és elemzési képességei útján is hozzájárult a közös nyomozócsoportok létrehozásához és munkájához.

1. példa:

Az Eurojust támogatott többek között egy Németország és Románia részvételével létrehozott, sikeres közös nyomozócsoportot, amely egy emberkereskedelemmel foglalkozó szervezett bűnözői csoport tevékenységét vizsgálta. E nyomozás eredményeképp 50 elkövetőt vádoltak meg emberkereskedelemmel és kapcsolódó bűncselekményekkel, eddig 6 elkövetőt ítétek el, 148 tanút hallgattak ki és 860 000 EUR-t foglaltak le (készpénzt és vagyontárgyakat). A közös nyomozócsoportokat finanszírozó projekt keretében az Eurojust segítséget nyújtott a közös nyomozócsoport tagjainak úti- és szállásköltsége kapcsán, ami lehetővé tette a közvetlen kommunikációt és a fent említett közös nyomozati cselekmények végrehajtását. Pénzügyi támogatást nyújtottak a nyomozati anyagok lefordításához is.

2. példa:

Egy Eurojust által koordinált, többoldalú közös nyomozócsoport döntő szerepet vállalt a Dél-Amerikából Európába irányuló nagyléptékű kokainkereskedelem ügyében folytatott sikeres nyomozásban és büntetőeljárásban. A közös nyomozócsoportról szóló megállapodást először hat hónapos időszakra írták alá, de számos alkalommal meghosszabbították, hogy lehetővé váljon a több mint két éven át tartó folyamatos munka. A közös nyomozócsoportban szereplő nyomozó- és igazságügyi hatóságok rendszeresen találkoztak, hogy döntsenek a

¹³ C (2011) 6306 végleges; elfogadva 2011. szeptember 19-én.

közös stratégiákról, és a kölcsönös jogsegély iránti hagyományos kérelmeknél megszokott késedelem nélkül cseréltek információkat és bizonyítékokat. X ország ügyészei és bűnüldöző hatóságai jelen voltak a gyanúsítottak Y országban lefolytatott kihallgatásán. Az, hogy a közös nyomozócsoportok élére olyan vezetőket neveztek ki, akik hatáskörrel rendelkeztek arra, hogy az egész nyomozócsoportot vezessék, amikor az a saját országukban működik, elősegítette a bűnüldözési és igazságügyi együttműködési intézkedések gyors végrehajtását a különböző joghatóságok területén. Az Eurojust hágai találkozókra koordinálta a közös nyomozócsoport munkáját, az Europol aktív bevonása és elemzési közreműködése mellett. Az Eurojusttól származó, közös nyomozócsoportokra szánt finanszírozást használták fel arra, hogy segítse fedezni az olyan költségeket, mint a tolmácsolás, az iratok lefordítása, az utazás és a szállás költségei. Az Eurojust eszközöket is biztosított, hogy lehetővé váljon a közös nyomozócsoport tagjai közötti biztonságos kommunikáció. A közös nyomozócsoport világszerte körülbelül 30 főgyanúsított őrizetbe vételéhez, valamint több mint 1 000 kg kokain és több millió EUR értékű vagyoni eszközök lefoglalásához járult hozzá.

2011 februárja óta már működik a közös nyomozócsoportok hálózatának titkársága az Eurojuston belül¹⁴ abból a célból, hogy növelje a tudatosságot, megoldja a problémákat, és a gyakorlati szakemberek kicseréljék egymás között a bevált gyakorlatokat. A felülvizsgált Eurojust-határozat azon rendelkezései, amelyek a közös nyomozócsoportok közösségi finanszírozását az Eurojust részvételre való felkérésétől teszik függővé (9f. cikk), és amelyek biztosítják, hogy a tagállamok egy közös nyomozócsoport létrehozásakor értesítsék az Eurojustot (13. cikk (5) bekezdés), segíteni fognak abban, hogy pontosabb átfogó kép alakuljon ki az EU-ban létező összes közös nyomozócsoportról.

A korrupció elleni küzdelem

A korrupcióra már régóta elsődlegesen nemzeti problémaként tekintenek. Idővel azonban világossá vált, hogy vannak határokon átnyúló hatásai is, és elszigetelten nem lehet vele sikeresen megküzdeni. A határokon átnyúló szervezett bűnözés gyakran folyamodik megvesztegetéshez a törvényes rendszerbe való behatolás megkönnyítése érdekében. A korrupció kezeléséhez szükséges jogszabályi és intézményrendszer nagyrészt kiépült, de az Unióban még nem egyenlő mértékben hajtják végre a korrupcióellenes szakpolitikákat. A Stockholmi Program felhívja a Bizottságot arra, hogy dolgozza ki a tagállamok korrupció elleni erőfeszítéseinek mérésére alkalmas mutatókat.

2011 júniusában a Bizottság elfogadott egy korrupcióellenes csomagot, amely uniós jelentéstételi mechanizmust („uniós korrupcióellenes jelentés”) alakított ki a tagállamok korrupcióellenes erőfeszítéseinek rendszeres értékelésére. Az uniós korrupcióellenes jelentés értékelné fogja a tagállamok eredményeit, hibáit és sérülékeny pontjait abból a célból, hogy további politikai akaratot teremtsen a korrupcióval szemben valóban zéró toleranciát mutató

¹⁴ A 2003/659/IB tanácsi határozattal és az Eurojust megerősítéséről szóló, 2008. december 16-i 2009/426/IB tanácsi határozattal módosított, a bűnözés súlyos formái elleni fokozott küzdelem céljából az Eurojust létrehozásáról szóló, 2002. február 28-i 2002/187/IB tanácsi határozat.

megközelítések megvalósítására, ösztönözze az egymástól való tanulást, és segítse a bevált gyakorlatok cseréjét. A Bizottság két évente teszi majd közzé a jelentést, első alkalommal 2013-ban. E jelentés a több területet érintő kérdésekre fog összpontosítani, azonosítja az uniós tendenciákat, és országspecifikus elemzéseket és ajánlásokat tartalmaz.

A korrupcióellenes csomag részeként az Európai Uniónak az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjában (GRECO) való részvételéről szóló bizottsági jelentés elemzi az Európai Unió és a GRECO közötti együttműködés erősítésének különböző módjait, arra a megállapításra jutva, hogy a GRECO-ban való uniós tagság a megfelelő út a Stockholmi Program célkitűzéseinek megvalósítására. E megállapítások alapján a Bizottság engedélyt fog kérni a Tanácstól a GRECO-ban való részvételről szóló tárgyalások megkezdésére. E tagság szinergiákat hozna létre a GRECO értékelőrendszere és az uniós korrupcióellenes jelentés között, és európai szinten egységes korrupcióellenes megközelítést biztosítana.

A „Bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem programja (ISEC)” pénzügyi támogatásával a Transparency International elvégzett egy összehasonlító kutatást az Európai Unióban abból a célból, hogy értékelje az elévülés szerepét a korrupció elleni küzdelemben (a projekt 2011 márciusában fejeződött be). Az elévüléssel kapcsolatos gyengeségek és bevált gyakorlatok azonosítása érdekében a kutatás megvizsgálja a 27 uniós ország helyzetét (részletes elemzés 11 tagállamról és a helyzet általános áttekintése a másik 16 országban). A kutatás eredményei alapján a Transparency International adott esetben felhív majd az azonosított bevált gyakorlatok átvételére¹⁵.

Bűncselekményből származó vagyoni eszközök elkobzása és visszaszerzése

A bűncselekményből származó vagyoni eszközök visszaszerzése érdekében a Bizottság jogszabályt javasol¹⁶ a bűncselekményből származó vagyoni eszközök Európai Unión belüli elkobzásával és visszaszerzésével, valamint a súlyos bűncselekmények terén a befagyasztás és elkobzás kölcsönös elismerésének megerősítésével kapcsolatos uniós jogi keret¹⁷ megszilárdítása céljából.

Az ISEC segítségével az Európai Unió támogatást nyújtott a tagállamok számára a vagyonvisszaszerzési hivatalok létrehozásában és megerősítésében. Például 2010-ben egy ISEC-projekt eredményeként jött létre a Magyar Vagyonvisszaszerzési Hivatal, és ennek keretében új munkamódszereket is kifejlesztettek más tagállamok bevált gyakorlatai alapján¹⁸. Ezt és a bevált gyakorlatok vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti cseréjét segítő más folyamatban levő projekteket (például CEART, FENIX) rendszeresen bemutatják a gyakorlati szakembereknek az EU ARO Platform ülésein.

¹⁵ Countdown to Impunity: Corruption-related Statutes of Limitation in the European Union (EU) — JLS/2008/ISEC/100

¹⁶ Az elfogadást 2012-re tervezik.

¹⁷ A Tanács 2001/500/IB kerethatározata a pénzmosásról és az elkobzásról, a Tanács 2005/212/IB kerethatározata a kiterjesztett elkobzásról, a Tanács 2003/577/IB és 2006/783/IB kerethatározata a befagyasztást, illetve a vagyoneklobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről.

¹⁸ A vizsgálati módszerek és technikák kifejlesztése a vagyonvisszaszerzés terén — JLS/2008/ISEC/FPA/C1/018.

Az elért haladásról szóló jelentések áttekintő táblázata az összes belső biztonsági stratégiai célkitűzésre és fellépésre vonatkozóan

1. CÉLKITŰZÉS: A nemzetközi bűnözői hálózatok felgöngyöltése			
	1. fellépés: A bűnözői hálózatok azonosítása és felszámolása	2. fellépés: A gazdaság védelme a bűnözés beszivárgása ellen	3. fellépés: Bűncselekményből származó vagyoni eszközök elkobzása
2011	<p>Javaslat az uniós utasnyilvántartási adatok használatáról</p>	<p>Javaslat a tagállamok korrupcióellenes erőfeszítéseinek nyomon követéséről és támogatásáról</p> <p>Nemzeti kapcsolattartó pontok hálózatának kialakítása a kormányzati és szabályozási szervek részére az „igazgatási megközelítést” illetően</p>	<p>A Bizottság javaslata(i) a bűncselekményből származó vagyoni eszközök elkobzásáról és visszaszerzéséről szóló irányelvre és a kölcsönös elismerés elvének a vagyonelkobzási és -befagyasztási határozatokra való alkalmazásáról [szóló rendeletre]</p>
2012	<p>Iránymutatás bankszámlanyilvántartások használatáról a bűncselekményekből származó pénzek mozgásának nyomon követésére</p> <p>Uniós stratégia a pénzügyi nyomozásra vonatkozóan: integrált megközelítés a modern büntügyi fenyegetések törvényes gazdaságba való behatolásának megelőzése, felderítése és felszámolása érdekében</p>		
2013	<p>Az EU pénzmosás elleni jogszabályainak esetleges felülvizsgálata a vállalkozások tulajdonosai és bankszámlák azonosításának lehetővé tételére</p>		<p>Közös mutatók a vagyonvisszaszerzési hivatalok teljesítményének értékelésére és iránymutatás annak megakadályozására, hogy a bűnözők visszaszerezhessék lefoglalt vagyonukat</p>
2014	<p>Színkódok: Zöld: 2011-ben befejezett (befejezni tervezett) fellépés Borostyánsárga: Folyamatban levő fellépés Vörös: El nem indult fellépés</p>		<p>Hatékony vagyonvisszaszerzési hivatalok létrehozása, és a vagyonkezeléshez szükséges rendelkezések</p>

A rövid határidővel létrehozott közös nyomozócsoportok gyakoribb alkalmazása

Fellépések a szellemi tulajdonjogok érvényesítésére, valamint a hamisított áruk interneten történő értékesítése elleni küzdelem érdekében

2. célkitűzés – A terrorizmus, a radikalizálódás és a toborzás megelőzése

A radikalizálódással kapcsolatos uniós tudatosságnövelő hálózat

A Bizottság a Régiók Bizottságával partnerséget alkotva létrehozta a radikalizálódással kapcsolatos uniós tudatosságnövelő hálózatot (RAN). A RAN-t 2011. szeptember 9-én Cecilia Malmström biztos avatta fel. A RAN az egész Európai Unióra kiterjedő ernyőhálózat azon gyakorlati szakemberek számára, akik részt vesznek az erőszakos szélsőséges elleni küzdelemben, és feloleli a politikai döntéshozókat, a bűnüldöző szervek tagjait és biztonsági tisztségviselőket, a helyi hatóságokat, tudósokat, a terepen dolgozó szakértőket és a civil társadalmi szervezeteket, beleértve az áldozatok csoportjait is. A hálózat fő célja a tapasztalatok, az ismeretek és a bevált gyakorlatok megosztása, és különösen az, hogy:

- lehetővé tegye a RAN tagjai közötti kommunikációt és hálózatépítést a radikalizálódással kapcsolatos tudatosság növelése érdekében, és fejlessze a terrorista agitáció ellen fellépő kommunikációs technikákat;
- azonosítsa, vizsgálja, értékelje és összehasonlítsa a megközelítéseket és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelem során levont tanulságokat; és
- tájékoztassa a politikai döntéshozókat mind az Unió, mind a tagállamok szintjén, és kommunikációs csatornaként szolgáljon a Bizottság és a frontvonalban dolgozó gyakorlati szakemberek között.

Az ISEC útján a Bizottság támogatást nyújtott az olyan civil társadalmi és állami szervezetek részére, amelyek napvilágra hozzák, lefordítják és megcáfolják a terrorista propagandát, beleértve annak internetes megjelenéseit is.

Az interneten zajló terrorista tevékenységek elleni operatív együttműködés megerősítése céljából a Bizottság számos projektet finanszírozott, mint például „Az európai szélsőséges iszlamista web felderítése” című, német vezetésű többoldalú projektet, amely az európai fiatalokat megcélzó terrorista tartalomra összpontosít.

Ezen felül szintén ISEC-finanszírozással valósult meg egy párbeszéd támogatása a magánszektor és a közszféra között, egy önkéntes európai magatartási kódex kidolgozása céljából, amely a bűnüldöző hatóságok és a magánszektor – beleértve az internetszolgáltatókat, a hálózatok működtetőit és a panaszbejelentő vonalakat – közötti együttműködés bevált gyakorlatait tartalmazza.

A Bizottság szintén ISEC-finanszírozást használt a szakpolitika formálójának támogatására és az uniós bűnüldöző hatóságok képességeinek javítására; mindezt számos tanulmány útján, amelyek közül az egyik azzal foglalkozik, milyen módszerekkel és technikai eszközökkel lehet hatékonyan észlelni az interneten az erőszakos tartalmakat, és hogyan lehet felderíteni a szerzőket; ez a tanulmány várhatóan 2011 végére készül el, és segíteni fog a tiltott anyagokért felelős személyek felderítésében és büntetőeljárás alá vonásában.

Pénzügyi üzenetadatok kivonatolása és elemzése (EU TFTS)

Az Európai Unió aláírta az Egyesült Államokkal a terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó programról szóló megállapodást (US TPTF), amely biztosítja az uniós pénzügyi üzenetadatok Európai Unióból az Egyesült Államokba terrorizmusellenes céllal történő továbbításának jogi kereteit. Egy 2011. márciusi felülvizsgálat igazolta ennek hatékonyságát a terrorizmus elleni küzdelem terén. 2011 júliusában elfogadták a terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó uniós rendszerről (TFTS) szóló közleményt is, amely vázolta egy ilyen rendszer kialakítása tekintetében rendelkezésre álló fő lehetőségeket, és rámutatott azokra a legfőbb problémákra, amelyeket még meg kell oldani a rendszerre vonatkozó hivatalos javaslat előtt. A közlemény célja az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folytatott vita ösztönzése; a Bizottság e megbeszélések eredményének ismeretében fogja majd előterjeszteni jogalkotási javaslatát.

Szállítási biztonság

A tengeri és a légi közlekedési ágazat már megmutatta, hogy milyen hozzáadott értéket képviselnek a megfelelő kommunikációs és koordinációs mechanizmusok, valamint az uniós szintű közös biztonsági szabályok a szállítási ágazat határokon átnyúló jellege miatt. A Bizottság rövidesen megjelenő közleménye a szállítási biztonságról nagy mértékben összefoglalja majd a szárazföldi szállítás biztonságának hasonló uniós megközelítésének kialakítására. Összefoglalja majd továbbá arra, mekkora szüksége van a szállítási ágazatnak arra, hogy megfelelő rendszerek álljanak rendelkezésre, úgy mint megelőző intézkedések, vészhelyzeti tervezés a biztonságot veszélyeztető események kezelésére, helyreállítási tervek, képzések, stb. A hangsúly a szállítási ágazat számára előírt biztonsági követelmények helyett inkább a biztonsági eredmények megállapítására kerül.

A szakpolitikák kialakításának elősegítésére e téren 2012-ben létrejön a szárazföldi közlekedésbiztonsággal foglalkozó tanácsadó csoport. A csoport elsősorban olyan kérdésekkel foglalkozik, mint például a nagysebességű vasúthálózat uniós szintű biztonsági normáinak megállapítása..

Az elért haladásról szóló jelentés – az összes belső biztonsági stratégiai célkitűzésre és fellépésre vonatkozó áttekintő táblázat

2. CÉLKITŰZÉS: A terrorizmus, a radikalizálódás és a toborzás megelőzése			
	1. fellépés: A közösségek felruházása a radikalizálódás és a toborzás megelőzéséhez szükséges eszközökkel	2. fellépés: A terroristák finanszírozáshoz és anyagokhoz való hozzáféréseinek megakadályozása, tranzakcióik nyomon követése	3. fellépés: A közlekedés védelme
2011	<p>Radikalizálódással kapcsolatos uniós tudatosítási hálózat létrehozása, internetes fórummal és konferenciákkal Unió-szerte. A civil társadalom támogatása az erőszakos, szélsőséges propaganda napvilágra hozása, lefordítása és megcáfolása érdekében</p>	<p>A terrorizmushoz kötődő vagyoni eszközök befagyasztásának kerete</p> <p>Uniós szakpolitika a pénzügyi üzenetadatok kivonatolásáról és elemzéséről</p>	<p>Közlemény a közlekedésbiztonsági politikáról</p>
2012	<p>Miniszteri konferencia a radikalizálódás és a toborzás megelőzéséről</p>		
2013	<p>Kézikönyv a radikalizálódás megelőzéséről, a toborzás megakadályozásáról, valamint a szembe fordulás és a rehabilitáció lehetővé tételéről</p>		
2014	<p>Színkódok: Zöld: 2011-ben befejezett (befejezni tervezett) fellépés Borostyánsárga: Folyamatban levő fellépés Vörös: El nem indult fellépés</p>		

3. célkitűzés – A virtuális tér biztonságának növelése a polgárok és a vállalkozások számára

A számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó európai központ

A Bizottság megrendelt egy megvalósíthatósági tanulmányt arról, hogy hol és hogyan lehetne létrehozni a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó európai központot (ECC), amely a tervek szerint a jövőben a számítástechnikai bűnözés elleni európai szintű küzdelem központja lesz. Ez a vizsgálat 2011 májusában indult, kezdeti eredményei az év végére várhatók. A végső eredmények és az ajánlások 2012 elején lesznek elérhetőek. A tanulmány majdani ajánlásainak függvényében az Europol 2011 júniusában úgy döntött, hogy átrendezi a számítástechnikai bűnözéssel kapcsolatos hatáskörét, és erőforrásokat csoportosított át, hogy megbirkózzon ezzel a gyorsan terjedő bűnözési jelenséggel.

Az ISEC támogatja a bűnüldöző szervek különféle képzési projektjeit a számítástechnikai bűnözés terén végzett nyomozás érdekében. Például egy 2011 elején befejezett ISEC-projekt az internettel és az igazságügyi vizsgálatokkal kapcsolatban dolgozott ki és szolgáltatott képzéseket. A képzés célcsoportja a különböző bűnüldöző szolgálatok és az európai és nemzetközi szervezetek dolgozói voltak. Különleges hangsúlyt kapott a magánszektorral kialakítandó szorosabb együttműködés. A projektben a valamennyi uniós tagállamból származó partnerek és az Europol vett részt.¹⁹

Nemzeti szinten a Bizottság pénzügyi támogatást nyújtott a számítástechnikai bűnözéssel kapcsolatos nemzeti tudatosságnövelő és képzési képességek fejlesztésére, ideértve a kiválósági központokat is. A 2011. évben négy ilyen központ kezdte meg működését: 2CENTRE (Franciaország és Írország), B-CENTRE (Belgium) és 2CENTRE EST (Észtország).

Számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportok (CERT-ek)

2011 márciusában a Bizottság elfogadott egy közleményt a kritikus informatikai infrastruktúrák védelméről (CIIP)²⁰, amely áttekintette a 2009. évi CIIP cselekvési terv²¹ végrehajtását, és meghatározta a következő lépéseket mind európai, mind pedig nemzetközi szinten. 2011 májusában a Távközlési Tanács ehhez kapcsolódó következtetéseket fogadott el. Több olyan területet azonosítottak, ahol nagyobb erőfeszítésekre van szükség a nemzeti kiberbiztonsági képességek erősítése érdekében, különösen az alábbiakat illetően: nemzeti/kormányzati CERT-ek létesítése és a nemzeti/kormányzati CERT-ek jól működő európai hálózatának kialakítása 2012-ig; a kiberbiztonsági incidensekkel kapcsolatos nemzeti készenléti tervek és egy kiberbiztonsági incidensekkel kapcsolatos európai készenléti terv kialakítása; rendszeres gyakorlatok szervezése nemzeti és páneurópai szinten a

¹⁹ Cím és hivatkozás: A számítástechnikai bűncselekmények nyomozása – egy jövőbeli akkreditált nemzetközi képzési program kifejlesztése és terjesztése – JLS/2008/ISEC/FP/C4-077.

²⁰ COM(2011)163, a Bizottság közleménye a kritikus informatikai infrastruktúrák védelméről – „Eredmények és következő lépések: a globális kiberbiztonság felé”.

²¹ COM(2009)149, a Bizottság közleménye a kritikus informatikai infrastruktúrák védelméről – „Európa védelme a nagyszabású számítógépes támadások és hálózati zavarok ellen: a felkészültség, a védelem és az ellenálló képesség fokozása”.

kiberbiztonsági incidensekkel kapcsolatban. Az uniós intézmények előrelépést értek el a saját számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportjuk felállítására terén azzal, hogy 2011. június 1-jén létrehoztak egy előzetes CERT-szervezési csoportot. Ezt 12 hónapon belül értékelni fogják, és ennek eredményeképp döntenek majd arról, hogy milyen feltételekkel hozzák létre az uniós intézmények számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportját.

A kiberbiztonsággal és számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó EU/USA munkacsoport

A fent részletezett egyedi lépések mellett a Bizottság folytatta szoros együttműködését a kiberbiztonsággal és a számítástechnikai bűncselekményekkel foglalkozó EU/USA munkacsoporton belüli stratégiai partnerség keretében, azzal a céllal, hogy megvédje a kritikus internetes forrásokat a visszaélésektől, és megelőzze és üldözze a gyermekek sérelmére elkövetett online szexuális visszaéléseket.

Internetes viselkedés

Az Európai Külügyi Szolgálattal együtt a Bizottság azon dolgozik, hogy kialakítson egy európai álláspontot az ajánlott internetes viselkedésre vonatkozó újabb kezdeményezésekkel kapcsolatban, valamint hogy képessé tegyen harmadik országokat arra, hogy a számítástechnikai bűnözéssel kapcsolatos jogszabályokat dolgozzanak ki, nyomozási kapacitást hozzanak létre, és fejlesszék a hálózati ellenálló képességet a számítástechnikai bűnözés elleni budapesti egyezmény rendelkezései alapján.

Az elért haladásról szóló jelentés – az összes belső biztonsági stratégiai célkitűzésre és fellépésre vonatkozó áttekintő táblázat

3. CÉLKITŰZÉS: A virtuális tér biztonságának növelése a polgárok és a vállalkozások számára			
	1. fellépés: Kapacitásépítés a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás terén	2. fellépés: Együttműködés az iparral a polgárok eszközeikkel való felruházása és védelme érdekében	3. fellépés: A számítástechnikai támadások kezelésére irányuló képességek javítása
2011	<p>Az európai számítástechnikai bűnüldözéssel foglalkozó központ megvalósíthatósági tanulmánya</p>	<p>Iránymutatás az illegális internetes tartalmak kezelésében való együttműködésről</p>	
2012			<p>Számítástechnikai katasztrófaelhárító csoportok hálózatának kialakítása minden tagállamban, egy központé pedig az uniós intézmények számára, valamint rendszeres nemzeti készenléti tervek, válaszadási és helyreállítási gyakorlatok</p>
2013	<p>Az EU számítástechnikai bűnüldözéssel foglalkozó központjának létrehozása</p> <p>A számítástechnikai bűnüldözés kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására vonatkozó kapacitások kiépítése</p>		<p>Európai információmegosztási és figyelmeztető rendszer (EISAS) kidolgozása</p>
2014	<p>Színkódok: <u>Zöld:</u> 2011-ben befejezett (befejezni tervezett) fellépés <u>Borostyánsárga:</u> Folyamatban levő fellépés <u>Vörös:</u> El nem indult fellépés</p>		

Intézkedések a számítástechnikai bűnüldözéssel kapcsolatos biztonsági események jelentésére, és iránymutatás nyújtása a polgároknak a kibérbiztonsággal és a számítástechnikai bűnüldözéssel kapcsolatban

4. célkitűzés – A biztonság megerősítése a határigazgatás útján

Az EUROSUR kialakítása

2011-ben jelentős előrehaladás történt az EUROSUR további fejlesztése és megvalósítása terén. 2011 januárjában a Bizottság bemutatta az EUROSUR technikai és működési kereteit, és megjelölte az ahhoz szükséges lépéseket, hogy az EUROSUR 2013-ban megkezdhesse működését²². Ennek megfelelően 2011 folyamán az Európai Unió déli tengeri és keleti szárazföldi határai mentén található 18 tagállamból 16 létrehozta a saját nemzeti koordinációs központját. Ezzel párhuzamosan a Frontex létrehozta az EUROSUR-hálózatot, amely lehetővé fogja tenni, hogy a nemzeti koordinációs központok és a Frontex biztonságos módon cseréljenek információkat egymással. A Frontex és a lengyel nemzeti koordinációs központ közötti sikeres nyári tesztet követően a Frontex 2011 novemberéig öt másik tagállamra is kiterjeszti az EUROSUR-hálózatot. A Bizottság jelenleg dolgozik az EUROSUR-ra vonatkozó jogalkotási javaslata véglegesítésén, amelyet 2011 decemberének közepén nyújt be a Tanácsnak.

Az EUROSUR keretében és a COSI-val való szoros együttműködésben több déli tagállam megkezdte a „SEAHORSE Mediterraneo” nevű regionális hálózat kialakításának előkészítését a kiválasztott szomszédos afrikai országokkal együtt. Ezzel párhuzamosan a Frontex, az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA) és az Európai Unió Műholdközpontja (EUMK) közösen kidolgozott egy operatív koncepciót a műholdak, hajójelentési rendszerek és más megfigyelőeszközök közös alkalmazására. 2011-ben a Frontex, az EMSA, az EUROPOL és a CeCLAD-M²³ között tesztelték ezen ügynökségek közötti tervezett együttműködés kiválasztott alkalmazásait a Földközi-tenger nyugati térségében, a Frontex Indalo elnevezésű közös művelete keretében. Végül pedig előrelépés történt az Európai Unió tengeri területeit érintő közös információmegosztási környezet (CISE) továbbfejlesztése terén.

A Vízüminformációs Rendszer (VIS) kialakítása

2011-ben jelentős előrelépés történt a Vízüminformációs Rendszer fejlesztésének véglegesítése terén. A tagállamok részvételével lezajlott a központi Vízüminformációs Rendszer két utolsó tesztelési szakasza. Az úgynevezett operációs rendszeri tesztek és az előzetes rendszer-elfogadási tesztek sikeresen lezajlottak 2011 második, illetve harmadik negyedében. Ezen átfogó tesztek befejezése után és azt követően, hogy a Vízüminformációs Rendszerben részt vevő valamennyi tagállam jelezte, hogy készen áll, a Vízüminformációs Rendszer 2011. október 11-én megkezdte működését az első indítási régióban (Észak-Afrika). A rendszer fokozatos beindítása keretében további régiók kapcsolódnak majd be az elkövetkező hónapok és évek folyamán. A Vízüminformációs Rendszer üzemeltetési igazgatása a C-SIS feladata lesz, amely a SIS 1 üzemeltetési igazgatásáért is felelős hatóság.

²² Az EUROSUR technikai és működési kereteinek meghatározásáról és a létrehozása érdekében szükséges lépésekről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum, SEC(2011) 145 végleges (2011.1.28.). Lásd még: COM(2008) 68 végleges (2008.2.13.) és SEC(2009) 1265 végleges (2009.9.24.).

²³ Centre de Coordination pour la lutte antidrogue en Méditerranée.

Közös kockázatkezelés az áruk határokat átlépő mozgásával kapcsolatban

A Vámkódex biztonsági módosításának és a közös vámkockázat-kezelési keretnek (CRMF) az Unió-szerte történő végrehajtása 2011. január 1-jén fejeződött be, beleértve az érkezés, illetőleg indulás előtti árnyilatkozatoknak a kereskedelmi szereplők általi rendszeres elektronikus benyújtását, az uniós vámhatóságok által végzett elektronikus kockázatelemzést, a közös vámkockázat-kezelési rendszer (CRMS) útján való üzenetküldést és az engedélyezett gazdálkodói (AEO) programot. Ez a teljes körű végrehajtás megalapozza a kockázatelemzési és célcsoport-kijelölési képességek javítására irányuló kezdeményezéseket.

Az elért haladásról szóló jelentés – az összes belső biztonsági stratégiai célkitűzésre és fellépésre vonatkozó áttekintő táblázat

4. CÉLKITŰZÉS: A biztonság megerősítése a határigazgatás útján				
	<i>1. fellépés: Az EUROSUR teljes potenciáljának kihasználása</i>	<i>2. fellépés: A Frontex szerepének erősítése a külső határokon</i>	<i>3. fellépés: Közös kockázatkezelés az áruk külső határokat átlépő mozgásával kapcsolatban</i>	<i>4. fellépés: Az ügynökségek közötti együttműködés javítása nemzeti szinten</i>
2011	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e0ffe0;">Javaslat az EUROSUR létrehozására</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e0ffe0;">Kísérleti operatív projekt az EU déli vagy délnyugati határán</div> </div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #ffffe0;">Közös jelentések az emberkereskedelemtől, az embercsempészetéről és a tiltott áruk csempészetéről, amelyek a közös műveletek alapját képezik majd</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #ffffe0;">Kezdeményezések a kockázatelemzéssel és célzott kockázatkezeléssel kapcsolatos képességek javításáról</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #ffffe0;">Nemzeti közös kockázatelemzések kialakítása a rendőrség, a határőrség és a vámhatóságok bevonásával a külső határok problémás helyeinek azonosítására</div>
2012				<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #ffffe0;">Javaslatok a különböző hatóságok által végrehajtott határellenőrzések koordinálásának javítására</div>
2013				
2014	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #d3d3d3;"> <p>Színkódok: Zöld: 2011-ben befejezett (befejezni tervezett) fellépés Borostyánsárga: Folyamatban levő fellépés Vörös: El nem indult fellépés</p> </div>			<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #ffffe0;">Az ügynökségek közötti együttműködés minimumkövetelményeinek és bevált módszereinek kidolgozása</div>

5. célkitűzés – Európa válságokkal és katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének javítása

A szolidaritási klauzula végrehajtása

A szolidaritási klauzula végrehajtásával az Európai Unió kézzel foghatóan kívánja kifejezni a Lisszaboni Szerződésben (222. cikk) megállapított szolidaritási alapelveket. A szolidaritási klauzulával kapcsolatos munka megkezdődött.

Katasztrófavédelmi kockázatértékelési és -feltérképezési iránymutatás és a kockázatértékelés nemzeti megközelítései

Figyelemmel az átfogó kockázatkezelési politika tervezett kialakítására, amely összeköti a fenyegetés- és kockázatértékelést a döntéshozatallal, a Bizottság a tagállamokkal együtt kidolgozott egy uniós katasztrófavédelmi kockázatértékelési és -feltérképezési iránymutatást²⁴, a több veszélyt és több kockázatot figyelembe vevő megközelítés alapján, amely elvileg lefed minden természeti és ember által okozott katasztrófát, beleértve a terrorista cselekmények következményeit is. 2011 végére a tagállamoknak ki kell dolgozniuk a kockázatkezelés – beleértve a kockázatelemzést is – nemzeti megközelítését.

Egészségügyi fenyegetések

Az Európai Bizottság kezdeményezést dolgoz ki az Európai Unió egészségbiztonsága terén annak érdekében, hogy jobban védje a polgárok egészségét a határokon átnyúló súlyos fenyegetésekkel szemben. Az 1998-ban elfogadott jogszabályok már foglalkoznak a fertőző betegségekből eredő fenyegetések uniós szintű megelőzésével és ellenőrzésével, ami alapot ad a járványügyi felügyelet és a válaszok összehangolása számára. Ez a rendszer több mint egy évtizede hatékonynak bizonyul. Nincs azonban hasonló hatályos jogszabály a fertőző betegségnek nem minősülő kémiai és biológiai anyagokból vagy a környezeti eseményekből eredő egészségügyi fenyegetésekre vonatkozóan. E kezdeményezésnek ezért az a célja, hogy megfontolja, mennyire lehetséges és szükséges annak biztosítása, hogy minden fajta közegészségügyi fenyegetést a fertőző betegségekhez hasonló módon kezeljenek. A hatásvizsgálati folyamat részeként a Bizottság konzultációt kezdeményezett az érintettekkel, amely konzultáció a tagállamok közegészségügyi szakembereinek közösségét célozza meg. Az egyeztetés eredményei támogatják majd a 2011 végéig benyújtandó jogalkotási kezdeményezés²⁵ előkészítését.

A minősített információk védelme

Az Európai Uniónak ki kell alakítania egy olyan integrált megközelítést, amely a válsághelyzetek közös és megosztott értékelésén alapul. Ebben a folyamatban kulcsszerepet töltenek be bizonyos uniós ügynökségek, és a minősített információk megfelelő szinten való megosztásának lehetősége előfeltétele a jobb információmegosztásnak, valamint szükség esetén a közös uniós fenyegetés- és kockázatértékelési jelentések elkészítésének. Az uniós

²⁴ Bizottsági szolgálati munkadokumentum a katasztrófavédelmi kockázatértékelési és -feltérképezési iránymutatásról, SEC(2010)1626 végleges (2010.12.21.)

²⁵ Az elfogadást 2011. december 7-re tervezik.

intézmények, szervek és ügynökségek közötti hatékony koordináció egy átfogó általános keretet tesz szükségessé a minősített információk védelme érdekében. A Bizottság dolgozik azon, hogy kialakítsa a minősített információk uniós ügynökségek közötti cseréjének átfogó általános keretét, amely biztosítja, hogy a minősített adatok ugyanolyan védelemben részesülnek, mint az egyéb uniós intézményekben és a tagállamokban.

Európai veszélyhelyzet-reagálási képesség

A Bizottság javaslatot nyújtott be az európai veszélyhelyzet-reagálási képességnek²⁶ a tagállamok uniós fellépésekre előzetesen elkülönített eszközei és előzetesen elfogadott készenléti tervek alapján való kialakítására. Az Európai Uniónak az eseti összehangolástól egy előre megtervezett, előre megszervezett és kiszámítható rendszer felé kell elmozdulnia. Ezáltal a katasztrófákra adott uniós válasz eredményesebb, hatékonyabb, összefogottabb és jobban érzékelhető lenne. Ezt több fellépés útján lehet elérni, ideértve a rendszeres kockázatértékeléseket, a referencia-forgatókönyvek kidolgozását, az eszközök feltérképezését, a készenléti tervezést és az európai veszélyhelyzet-reagálási képesség oly módon történő kialakítását, hogy a részes államok önkéntesen egyesítik az uniós műveletek számára elkülönített eszközeiket, ami még jobban hozzájárulna az európai veszélyhelyzeti reagálás tervezéséhez, valamint az e reagáláshoz szükséges eszközök rendelkezésre állásához. Elindult egy hatáselemzési gyakorlat (amely magában foglal egy érdekeltekkel folytatott konzultációt is) annak érdekében, hogy támogassa a Bizottságnak az uniós polgári védelmi jogalkotás 2011 végéig történő megújítására vonatkozó javaslatát.

²⁶ A Bizottság közleménye – „A katasztrófákra adott uniós válasz erősítése felé: a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás szerepe”, COM(2010)600 végleges (2010.10.26.).

Az elért haladásról szóló jelentés – az összes belső biztonsági stratégiai célkitűzésre és fellépésre vonatkozó áttekintő táblázat

5. CÉLKITŰZÉS: Európa válságokkal és katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének javítása				
	1. fellépés: A szolidaritási klauzula teljes mértékű kihasználása	2. fellépés: A fenyegetés- és kockázatértékelés minden veszélyt figyelembe vevő megközelítése	3. fellépés: A különböző helyzetelemző központok összekapcsolása	4. fellépés: Európai veszélyhelyzet-reagálási képesség kialakítása a katasztrófák kezelésére
2011	Javaslat a szolidaritási klauzula végrehajtására	Katasztrófavédelmi kockázatértékelési és -feltérképezési iránymutatás Javaslat az egészséget fenyegető veszélyekről	Javaslat a minősített információk védelmére vonatkozó koherens általános keretre	Javaslatok európai veszélyhelyzet-reagálási képesség kialakítására
2012		Nemzeti kockázatkezelési megközelítések A jövőbeni lehetséges természeti és ember által előidézett kockázatok ágazatokon átívelő áttekintése	Az ágazatspecifikus korai előrejelző és válsághelyzetbeli együttműködési funkciók közti kapcsolatok megerősítése	
2013		Az aktuális fenyegetések rendszeres áttekintése		
2014	Szinkódok: <u>Zöld:</u> 2011-ben befejezett (befejezni tervezett) fellépés <u>Borostyánsárga:</u> Folyamatban levő fellépés <u>Vörös:</u> El nem indult fellépés	Koherens kockázatkezelési szakpolitika kialakítása		

Több területet érintő kérdések

A biztonság belső és külső dimenziói közötti összhang

Jelenleg kialakítás alatt áll egy sor olyan kezdeményezés, amelynek célja a biztonság belső és külső vonatkozásai közötti együttműködés elősegítése. Az uniós biztonság terén folytatott szorosabb együttműködés és összehangolás biztosítása érdekében rendszeres intézményközi tájékoztató megbeszélésekre kerül majd sor az uniós biztonságot érintő tervezés és információáramlás javítása érdekében. A COSI és a Politikai és Biztonsági Bizottság közötti első ilyen találkozót 2011. június 1-jén tartották annak érdekében, hogy eszmét cseréljenek arról, hogyan növelhető az Európai Unió biztonságának belső és külső vonatkozásai közötti szinergia. Ezenkívül az EKSZ és a Bizottság megfogalmazott egy közös dokumentumot a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) és a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés (IB) szereplői közötti kapcsolatok megerősítéséről, amely dokumentum támogatja azt az elképzelést, hogy a polgári KBVP missziók és az IB szereplői közötti szorosabb együttműködés kézzel fogható javulást eredményezhetne az európai biztonság terén. A közös dokumentumban szereplő konkrét ajánlások kiemelik, hogy az információmegosztás fontos és fejlesztendő annak érdekében, hogy az események előrejelzésére találjanak megoldásokat az azokra való reagálás helyett. Másodsorban erősíteni kell a koordinációt az Európai Unió külső fellépéseinek tervezése terén, mivel az elengedhetetlen a missziók tervezése során az alsóbb szintekkel folytatott együttműködéshez.

Egy másik olyan terület, ahol kézzelfogható eredmények érhetők el, a KBVP rendőri missziói és az Europol közötti együttműködés. A Tanács számos alkalommal elismerte, hogy a KBVP-nek²⁷ és számos külső IB-fellépésnek közös vagy egymást kiegészítő céljai voltak. A KBVP-missziók az Európai Unió belső biztonságához is számottevően hozzájárultak azon erőfeszítéseikkel, amelyekkel a kiinduló országokban támogatják a nemzeteken átívelő súlyos bűnözés elleni küzdelmet, és amelyekkel segítik a jogállam tiszteletben tartásának kiépítését. Az Európai Tanács ösztönözte az IB és a KBVP közötti fokozottabb együttműködést e közös célok kialakítása során. Az Európai Tanács által elfogadott Stockholmi Program is kijelenti, hogy az Europolnak szorosabbra kell fűznie a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) rendőri misszióival fenntartott kapcsolatait, valamint hozzá kell járulnia az Unión kívüli országokkal folytatott európai bűnüldözési együttműködés normáinak és bevált gyakorlatainak előmozdításához.

Az IB területének különösen érdeke, hogy biztos lehessen abban, hogy már a folyamat legelejétől fokozottan bevonják, különösen akkor, amikor felméri és értékeli azt, hogy egy válsághelyzetben szükség van-e uniós fellépésre. Ez lehetővé teszi a szükséges szakértelem megfelelő és időben történő értékelését, figyelemmel a szervezett bűnözés helyzetére az adott harmadik országban vagy régióban. Ez elősegíti azon politikai és operatív döntések javítását, valamint azon feladatok meghatározásának javítását, amelyeket később a polgári rendőri misszió hajt végre. Az Europol elemző kapacitása és az információcserét szolgáló, mind a 27 uniós tagállam bűnüldöző hatóságait összekötő biztonságos információcsere-hálózati alkalmazása (SIENA) segítheti a KBVP-missziókat abban, hogy az Europol által fenyegetésértékelések és elemzések útján biztosított páneurópai szervezett bűnözési kép fényében változtassanak a módszereiken és finomítsák a célkitűzéseiket.

²⁷ Az „EBVP”-re történő hivatkozás (közös európai biztonság- és védelempolitika) a Lisszaboni Szerződés hatályba lépését követően már helyesen „KBVP”-nek (közös biztonság- és védelempolitika) értendő.

Egy második tényező, nevezül a KBVP rendőri missziók és az Europol közötti információcsere is fontos része a kölcsönös együttműködésnek. A nem személyes adatok cseréjével járó együttműködés mechanizmusa általában véve megfelelően kialakult az Europol és a Tanács Főtitkársága közötti igazgatási megállapodás útján. A megoldandó fő kérdés tehát az, hogyan biztosítható a KBVP rendőri missziók által vagy azokkal kapcsolatban gyűjtött személyes adatoknak az Europollal való közvetlen cseréje. Az EULEX Kosovo²⁸ esetén, ahol a felhatalmazás végrehajtási feladatokra is kiterjed, különleges megoldásokat vezettek be annak érdekében, hogy lehetővé váljon a személyes adatoknak az Europollal való cseréje. Ez a mechanizmus egy bevált gyakorlat példaként szolgálhat, és eseti alapon alkalmazható lenne más KBVP-missziók esetén is. Értékelni kell azt, hogy mennyire szükséges egy KBVP-re is alkalmazandó adatvédelmi keret létrehozása.

Az Unió bővítési szakpolitikája továbbra is az egyik kulcsfontosságú elem, amely hozzájárul az EU belső biztonságához. A bővítési folyamat fontos ösztönzést jelent az adott országoknak arra, hogy teljesítsék a bűnüldözési és igazságügyi kapacitásukat javító reformokat. Ezenkívül a vízumliberalizációs párbeszéd és a vízumliberalizáció utáni mechanizmus jelentősen hozzájárult a reformok végrehajtásához a nyugat-balkáni országokban.

Az Uniónak célja az is, hogy olyan innovatív kapacitásépítés útján, amely a „Stabilitási Eszközben (IfS)” meghatározott hosszútávú prioritások keretében összekapcsolja a nemzeti, regionális és transzregionális szintű pénzügyi és technikai segítségnyújtást, javítsa a partnerországok azon képességét, hogy betöltsék szerepüket a napjainkban a biztonságot, békét és stabilitást világszerte érintő legfontosabb fenyegetések kezelése terén. Ennek az eszköznek az 1. prioritása a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatok enyhítését célzó nemzetközi erőfeszítések támogatásához kapcsolódik. Az IfS útján finanszírozott intézkedések célja az, hogy enyhítsék a CBRN-kockázatokat, ideértve a tömegpusztító fegyverek elterjedését, különösen a CBRN-anyagok hatékony ellenőrzésére irányuló szakpolitikák, a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzése, valamint a korábban fegyverekkel foglalkozó szakemberek békés kutatási tevékenységekre való átirányítása útján. A 2007 és 2013 közötti időszakra 300 millió EUR-t különítettek el erre a célra, és elindult egy „CBRN kiválósági központok” elnevezésű kezdeményezés, közel 100 millió EUR előirányzott költségvetéssel. E kezdeményezés célja az, hogy nemzeti és regionális szinten fejlessze a CBRN-kockázatok elleni küzdelemhez szükséges intézményi kapacitást, függetlenül a kockázat eredetétől: legyen az bűncselekményhez kapcsolódó (prolifерáció, lopás, szabotázs és tiltott kereskedelem), baleseti (ipari katasztrófák – mint Bhopal vagy Fukushima, illetve közlekedéshez kapcsolódó) vagy természetes eredetű (főként járványok).

Ami a szervezett bűnözést, a terrorizmust, a tiltott kábítószer-kereskedelmet, emberkereskedelmet, fegyverkereskedelmet és a kritikus infrastruktúrákra vonatkozó fenyegetéseket illeti, a Stabilitási Eszköz 2. prioritása a kedvezményezett országokkal folytatott fokozott konzultáció melletti kapacitásépítésre összpontosít. A biztonsági kapacitásokat jellemzően nemzeti, regionális és végső soron transzregionális szinten erősítik. A 2007 és 2013 közötti időszakra 118 millió EUR-t különítettek el ezekre az intézkedésekre.

²⁸ Azt követően, hogy 2008. november 17-én az Európai Unió Tanácsa következtetés-tervezetet fogadott el a polgári EBVP-missziók és az EUROPOL közötti lehetséges együttműködési mechanizmusokról a kölcsönös információcsere területén, megvalósult a személyes adatok cseréje az EUROPOL és az EULEX Kosovo között: a személyes adatokat az EULEX (az EUOCI, az Európai Unió Bűnügyi Hírszerzési Hivatala közreműködésével) és az EUROPOL között a három tagállami fővárosban (FI, SE, UK) található EUROPOL nemzeti egységek útján adták át.

Pénzügyi támogatás

A Bizottság annak biztosítására törekszik, hogy a biztonsággal kapcsolatos tevékenységek – így a biztonsági kutatás, az iparpolitika és az Európai Unió belső biztonságával kapcsolatos támogatási programok alá tartozó projektek – összhangban legyenek a belső biztonsági stratégia stratégiai célkitűzéseivel. A 2012–2013-as időszakra esetleg szükséges uniós finanszírozást a jelenlegi pénzügyi programokon („Bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem (ISEC)”, „Terrorizmus és egyéb biztonsági vonatkozású veszélyek megelőzése, az azokra való felkészültség és következményeik kezelése (CIPS)”) belül teszik majd elérhetővé. Ebben a tekintetben az ISEC 2011-es éves munkaprogramja a belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közlemény prioritási területeit tükrözi. A Bizottság elvégzett továbbá egy értékelést²⁹ az elért eredményekről és a két programból, az ISEC-ből és a CIPS-ből álló, „Biztonság és szabadságjogok védelme (2007–2013)” című keretprogram minőségi és mennyiségi vonatkozásairól.

A 2013 utáni időszakra vonatkozóan a belső biztonság finanszírozását egy bizottsági vita keretében vizsgálják meg, amely vita kiterjed az adott időszakot érintően tett minden javaslatra. E vita részeként a Bizottság javasolta egy olyan Belső Biztonsági Alap létrehozását a következő többéves pénzügyi keretben, amely tükrözi a belső biztonsági stratégia stratégiai célkitűzéseit és prioritásait, elősegíti a prioritást élvező fellépéseknek az adott nemzeti hatóságok és ügynökségek általi lehető legjobb megvalósítását, és kellően rugalmas marad ahhoz, hogy alkalmazkodhasson az új biztonsági fenyegetésekhez és kihívásokhoz. A Bizottság véleménye szerint a kutatás finanszírozása és az operatív finanszírozás közötti jelenlegi szakadékot át kell hidalni az egyedi vizsgálati és érvényesítési cselekményeknek (pl. rendszer-prototípusoknak) a javasolt Belső Biztonsági Alap keretében történő támogatása révén. Ezáltal a bűnüldöző hatóságok könnyebben alkalmazhatnák napi szinten a jó minőségű biztonsági kutatás eredményeit, és szélesebb körben használhatnák azokat operatív munkájuk során.

Biztonsági kutatás és a magánszektorral való együttműködés

A biztonsági kutatások egy egyedi téma körében kaphatnak támogatást a hetedik kutatási keretprogramban (2007–13). A Bizottság biztosítja, hogy az átfogó programozás szorosan kövesse az uniós biztonsági szakpolitikákat, ezt az e programban eddig finanszírozott több mint 200 kutatási projekt közül több is mutatja. A belső biztonsági stratégia célkitűzéseit jól tükrözik a 2011–12-re vonatkozó biztonsági kutatási munkaprogramok. A 2013. évi munkaprogram tekintetében, amely önmagában körülbelül 290 millió EUR-t fog biztosítani, jelenleg folyik egy elemzés, amely segít majd azonosítani a legfontosabb kutatási hiányosságokat és szükségleteket, figyelemmel a belső biztonsági stratégia megvalósításáról szóló közleményben meghatározott prioritásokra is.

2013 után a biztonsági kutatás finanszírozását továbbra is a jövőbeli többéves kutatási és innovációs eszköz („Horizon 2020”) fogja biztosítani. A következő többéves pénzügyi keretben a kutatásra és innovációra szánt teljes költségvetésre vonatkozó bizottsági javaslat 46 %-kal növekszik, aminek a biztonsági kutatásra szánt megfelelő részben is tükröződnie kell.

²⁹ A Bizottság közleménye a „Biztonság és a szabadságjogok védelme” keretprogram (2007–2013) féldős értékeléséről, COM(2011) 318 végleges.

Annak érdekében, hogy a biztonsághoz kapcsolódó alapokat jobban összehangolja a szakpolitikákkal, a Bizottság élénkítette a magánszektorral, különösen az iparral folytatott párbeszédét is. Ennek érdekében az javasolta, hogy jöjjön létre egy rendszeres (évenkénti) magas szintű kerekasztal-találkozó a közszféra és a magánszektor között, ahol az uniós intézmények és szervek, a tagállamok és a magánszektor megoszthatják egymással az ötleteiket arról, hogyan lehetne a legjobban előrelépni a belső biztonsági stratégia prioritásainak megvalósításában. 2011 februárjában tartották az első magas szintű biztonsági kerekasztal-találkozót a közszféra és a magánszektor között, az Unió és a tagállamok közszférájának, valamint a magánszektor képviselőinek részvételével. Ezen túlmenően annak érdekében, hogy kiaknázza egy teljes mértékben működő biztonsági piac eddig ki nem használt lehetőségeit, a Bizottság jelenleg előkészít egy, az Európai Unió biztonsági ipari szakpolitikájáról szóló közleményt.